

Současné možnosti integrace informačních zdrojů

Autor se zabývá „Integrací“ a to v širším smyslu, než naznačuje název práce. Jde mu o integraci zdrojů a služeb moderní knihovny (rest. Informačního centra). V Práci řeší základní otázky - co to je integrace, v jakém prostředí a pod jakou architekturou může fungovat, co vlastně integrujeme, jaké technické prostředky máme k dispozici, jak se v praxi může, má a musí integrovat.

Motto jeho práce dobře vystihuje její podstatu: Máme před sebou cíl, je kvalitativně jiný než všechno to, o co jsme se snažili doposud. Tohoto cíle nedosáhneme starými, tradičními metodami.

Cíl autor jasně popisuje, navrhuje cestu k němu, rizika a způsoby, jak rizika minimalizovat.

Jádro práce tvoří šest kapitol. První z nich je věnována popisu problematiky. Je úvodem pro každou z ostatních pěti kapitol a tvoří strukturální rámec, který pak následující kapitoly vyplňují. Toto rozvržení textu přispívá k přehlednosti, v práci se lze snadno orientovat.

V první kapitole je definován základní pojem práce, je jím „informační zdroj“, jsou zde definovány i další související pojmy (dotazovací jazyk, formáty dat...). Je zde rozebrán „proces uspokojování informačních potřeb uživatelů“ a z rozboru pak autorovi přirozeně vyplynou cíle a principy integrace. Autor si uvědomuje a zdůrazňuje, že v úvahu je třeba brát strategické cíle organizace. Ukazuje, že jedním, a někdy jediným, ze strategických cílů organizace je právě uspokojování informačních potřeb uživatelů.

V dalších kapitolách autor rozvíjí problematiku kapitoly první. V druhé se věnuje vhodným architekturám systémů pro integraci. Kapitola je zpracována velmi podrobně a dotýká se i aspektů často opomíjených - např. problémům autorizace, autentizace, bezpečnosti a akvizici zdrojů. Autor se dotýká i problematiky velmi citlivé (a v knihovnických kruzích nepopulární), totiž šancím knihoven v nadcházejícím století. Za moderní a perspektivní architektonický prostředek autor považuje portál - s tím nelze než souhlasit.

Třetí kapitola je věnována technologiím. Je dostatečně podrobná a jde v některých případech až na úroveň detailního popisu jednotlivých technologií a produktů. Ve světě technologií se autor pohybuje s neobyčejnou erudicí, prokazuje detailní znalost a porozumění i v oblasti technologií, daleko přesahujících hranice knihovnického světa.

Autor si uvědomuje, že integrace zdrojů a služeb patří mezi „velké“ a komplexní projekty. Zařadil proto do své práce i kapitolu týkající se řízení jakosti. (Ze zkušenosti vím, že tento aspekt je v praxi často opomenut, proto považuji zařazení této problematiky za velmi vhodné.)

Metody, technologie a vůbec celý postup popsany v prvních čtyřech kapitolách je ilustrován na složitém reálném příkladu. Tím je integrace informačních zdrojů v prostředí města Hradec Králové.

Zcela unikátní je kapitola šestá „Best practises“. Spolu s kapitolami předcházejícími dělá s předkládané práce i jasný a v praxi dobře použitelný návod „jak integrovat s maximálním efektem a minimálními riziky“.

Práce má mimořádně vysokou úroveň – navíc ze zpracování a prezentace výsledků je zřejmé, že autor vedle teoretického zvládnutí problematiky dobře zvládá i stránku praktickou. V analýzách, rozborech, hodnoceních a doporučeních jde autor až do velmi jemných detailů a bezpečně se i na detailní úrovni v problematice orientuje. V práci prokázal schopnost analyzovat složité prostředí a technologie, stanovit a popsat na základě svých analýz cíle a navrhl jasný a srozumitelný postup, jak těchto cílů dosáhnout.

Výhrady k práci mám jen drobné a týkají se jen šíře a důrazu na jednotlivé oblasti.

Domnívám se, že větší pozornost by si zasloužovala kapitola o zajištění důvěryhodnosti informací, zvláště z hlediska integrace více nezávislých informačních zdrojů. Důvěryhodnost informací je při dnešním přehlcení informacemi jedním z nejvýznamnějších hledisek při hodnocení relevance. Doporučuji, aby se na tuto oblast autor zaměřil ve svém dalším výzkumu. Autor by v budoucím výzkumu také mohl podrobněji rozpracovat architekturu portálově řešených IS. Jde o perspektivní řešení a tímto směrem se postupně ubírá vývoj většiny IS v knihovních i akademických institucích.

V Praze dne 4. 12. 2007

RNDr. Pavel Krbec, CSc.,

Univerzita Karlova v Praze

Ústav výpočetní techniky

